
**EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BARINDIKLARI YERE
GÖRE ÇEŞİTLİ TELEVİZYON PROGRAMLARINI İZLEME
SÜRELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

**AN EVALUATION ON WATCHING TELEVISION DURATION OF
COLLEGE OF EDUCATION STUDENTS ACCORDING TO THEIR
ACCOMMODATION**

Hüseyin Hüsni BAHAR*

ÖZET

Araştırmanın amacı eğitim fakültesi öğrencilerinin çeşitli televizyon programlarını izlemek için ne kadar zaman ayırdıklarını ve bu sürenin barındıkları yere göre değişip değişmediğini belirlemektir. Veriler altı farklı programa kayıtlı 1029 öğrenciden anket yoluyla toplanmış, izleme sürelerinin değişip değişmediğini belirlemek için Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. Farklılığın olduğu durumlarda, farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Eğitim fakültesi öğrencilerinin çeşitli televizyon programlarını izlemek için haftada ortalama 18,28 saat zaman ayırdığı ve çeşitli televizyon programlarını izlemek için ayrılan sürenin öğrencilerin barındıkları yere göre anlamlı ölçüde farklı olduğu bulunmuştur. Ailesi ile birlikte kalan öğrencilerin en fazla, özel yurtlarda barınan öğrencilerin en az süre ile televizyon izlediği tespit edilmiştir. Ayrıca, barınılan yere göre spor, müzik, belgesel, haber, magazin ve diğer (dizi film, çizgi film, reklâm vb) televizyon programlarının izlenme süresi anlamlı ölçüde değişmektedir.

Anahtar Kelimeler: Serbest zaman, boş zaman, televizyon izleme, eğitim fakültesi öğrencileri.

ABSTRACT

The aim of this research is to investigate that how much time college of education students spend to watch various television programs and to clear whether watching period is different according to their accommodation. The data was collected from 1029 freshman, sophomore, junior, and senior students who enrolled six different colleges of education programs. Kruskal Wallis Test was made to clear whether duration of watching various television programs. Mann Whitney U Test used to find out source of differences. It was found that the students from college of education watched television 18.28 hour per week and watching duration were different depending on accommodation. The students who stayed with their family

---

* Yrd. Doç.Dr., Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, e-posta: hhhbahar@erzincan.edu.tr

watched television the longest duration and students who stayed special dormitory watched television the less duration. In addition, their duration of watching various television programs that sport, music, documentary film, news, magazine, and others (soap opera, cartoon film, advertisement etc.) were different according to accommodation.

Key words: leisure times, free times, watching television, students from college of education.

1. GİRİŞ

Bazı kaynaklarda boş zaman olarak da ifade edilen serbest zaman, bireyin hem kendisi hem de başkaları için bütün zorunluluklardan veya bağlantılardan kurtulduğu, kendi isteği ile seçeceği bir faaliyetle uğraşacağı zaman olarak tanımlanmaktadır (Hacıoğlu, Gökdeniz ve Dinç 2003, s. 16). Serbest zamanın nasıl ve hangi etkinliklerle değerlendirileceği önemli bir sorun olarak görülmektedir (Kılbaş 2001, s. 20; Korkmaz 2000; Karaküçük 1999, s. 92; Erkal 1992, s. 62; Tezcan 1982, s. 3, 72-73). Ülkemizde üniversite öğrencilerinin serbest zaman etkinlikleri ile ilgili olarak yapılan bazı araştırmalarda (Terzioğlu ve Yazıcı, 2003; Balcı 2003; Bahar 2001, Gökmen, Açıklın, Koyuncu ve Saydar 1985; Tezcan 1982), üniversite öğrencilerinin serbest zamanlarını çeşitli etkinliklerle değerlendirdiği görülmektedir. Bu etkinliklerden birisi de televizyon izlemedir. Televizyon görsel ve işitsel bir araç olmanın ötesinde, eğlenceden eğitime, dramadan habere kadar çeşitli televizyon programlarının kendine özgü özellikleri ile toplumun ilgi odaklarından biri olmuştur (Orhon 2004, s. 1). Yurt dışında yapılan bazı araştırmalarda (Hills ve Argyle, 1998; Gordon ve Caltabiano 1996; Fitzgerald, Joseph, Hayes ve O'regan 1995), televizyon izleme etkinliğinin en fazla zaman ayrılan etkinliklerden birisi olduğu tespit edilmiştir. İlköğretim seviyesi öğrencilerinin televizyon izleme alışkanlıkları ile ilgili olarak Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından yapılan bir araştırmada (Dağ ve arkadaşları 2005), bu yaş grubunda da televizyon izlemenin en fazla zaman ayrılan serbest zaman etkinliklerinden birisi olduğu bulunmuştur. Televizyon izleme eğilimleri ile ilgili olarak yapılan bir araştırmaya göre (Yılmaz 2002, s. 96), 18-34 yaş grubundaki insanlar günde ortalama dört saatini televizyon karşısında geçirmektedir.

Televizyon izlemeyi doğrudan doğruya bir serbest zaman etkinliği olarak kabul eden görüşler vardır. Ancak televizyon izlemeyi okul sonrası bir etkinlik (Gross, Juvonen ve Gable 2002; Posner ve Vandell 1999), öğretim programı dışında yapılan etkinlik (Eccles, Barber, Stone ve Hunt 2003) ve zaman kullanma şekli (Huston, Wright, Marquis ve Green 1999) olarak

kabul eden görüşler de bulunmaktadır. Televizyon izleme, bu araştırmada bir serbest zaman değerlendirme etkinliği olarak kabul edilmektedir.

İlgili literatürde televizyon izleme, daha çok bir serbest zaman değerlendirme biçimi olarak kabul edilmekle birlikte, diğer serbest zaman değerlendirme biçimlerinden farklılaştığına ilişkin değerlendirmeler de yapılmaktadır. Örneğin Orhon (2004) ve Mutlu (1999, s. 105), televizyon izlemeyi serbest zamanları değerlendirmenin en yaygın ve kolay aracı olarak kabul etmektedirler. Bazı yazarlar ise (Hacıoğlu ve arkadaşları 2003, s. 37; Huston ve arkadaşları 1999) televizyon izlemeyi diğer bazı serbest zaman etkinliklerine göre hem zihinsel hem de bedensel açıdan daha pasif bir etkinlik olarak değerlendirmektedirler. Hills ve Argyle (1998) ise televizyon izlemeyi uyutucu bir etkinlik olarak değerlendirmektedir. İzleyicinin pasifliği sebebi ile bu etkinliğin serbest zaman etkinliği olarak kabul edilmemesi gerektiğine ilişkin görüşler de bulunmaktadır (Hills, Argyle ve Reeves 2000). Ancak, gelişen kablolu televizyon teknolojisinin pasif konumda olan izleyiciyi biraz daha aktif hale getirebilecek yeni olanaklar sunduğu söylenebilir (Wei ve Leung 1998).

Televizyon programının seçimi ve izlenen programların izleyiciler üzerindeki etkisi kişiden kişiye değişmektedir (Tezcan 1981, s. 160-161). Yetişkinlerin kendilerine sunulanlardan daha az etkilendikleri öne sürülse de, televizyon programlarının yetişkinleri de yönlendirdiği bilinmektedir. İzleyici televizyondan temel olarak model alma yoluyla etkilenmektedir (Signorielli 2004). Gençlik yıllarında müzik, sahne, televizyon yıldızları, sporcular vb. kahramanlar model alınmaktadır (Dağ ve arkadaşları 2005; Uyguç ve Genç 1998, s. 58). Çeşitli televizyon programlarında sunulan modeller ve bu modellerin davranışları izleyiciler tarafından örnek alınmakta, bu kişilerin davranışları izleyicilerde çeşitli davranış değişikliklerine sebep olmaktadır (Kılbaş 2001, s. 103). Bu özelliği sebebi ile televizyon izleme, hem bir serbest zaman etkinliği olarak, hem de serbest zaman etkinliklerine yönelik tercihleri etkileyen bir faktör olarak görülebilir. Üniversite öğrencilerinin serbest zamanlarını değerlendirme anlayış ve alışkanlıkları ile ilgili olarak Atatürk Üniversitesi'nde yapılan bir araştırmada (Terzioğlu ve Yazıcı 2003), serbest zaman etkinliklerinin seçiminde bazı öğrencilerin televizyondan etkilendiği bulunmuştur.

Televizyonun izleyici davranışlarına etkisi olumlu ya da olumsuz yönde olabilir (Mete 1999, s. 38-39). Bu etkide izlenen programın niteliği, içeriği, o programın izlenilme süresinin azlığı ya da çokluğu, programın sunulduğunda gerçekleştirilen yönlendirilmeler önemli rol oynamaktadır (Dağ

ve arkadaşları 2005). Bu nedenle üniversite öğrencilerinin de izledikleri televizyon programlarından etkilenmesi olasıdır.

Önemli bir sosyalleşme aracı olan televizyon (Özer 2004, s. 486; Signorielli 2004), izleyicilerin eğitim düzeyinin yükseltilmesine, haber ve bilgi edinmesine, hoşça vakit geçirmesine, eğlenmesine ve dinlenmesine yardım eder (Metz 1999, s. 36). Televizyon geleneksel düşünce ve davranış kalıplarının terk edilmesine, kişilerin kamusal yaşama katılmasına, kanaatler geliştirmesine ve siyasete katılmalarına katkı sağlar (Tezcan 1984, s. 144). Tartışma, belgesel ve magazin türleri olan haber programları (Uyguç ve Genç 1998, s.178-182) kamuoyunu çok yanlı, çok boyutlu, hızlı, inanılır ve güvenilir bir şekilde bilgilendirir (Orhon 2004, s. 2). Televizyon yoluyla ünlü sanatçıları, politikacıları, spor karşılaşmalarını izlemek, diğer doğal ve toplumsal olaylarla ilgili gelişmelerden haberdar olmak mümkündür. Televizyon sporun yaygınlaşmasına önemli katkı sağlayan kitle iletişim araçlarından birisidir (Tezcan 1982, s. 106). Futbol gibi bazı spor etkinliklerinin popüler hale gelmesinde televizyonun önemli katkısının olduğu bilinmektedir. Spor-televizyon ilişkisinin hem sporun yaygınlaşmasına hem de televizyonun daha geniş halk kitlelerine ulaşmasına etkisi vardır. Sadece ulusal spor etkinlikleri değil, uluslararası spor etkinlikleri de televizyon yoluyla izlenebilmektedir. İnsanların eğlenmesine katkıda bulunan televizyon (Metz 1999, s. 89), pahalı sanat ve eğlence etkinliklerine gidemeyen insanlara ünlü sanatçıları, çeşitli sanat ve müzik etkinliklerini izleme olanağı verir (Tezcan 1982 s. 106). İlginç nitelikli yapıtlara ve belgesellere televizyon yoluyla ulaşmak mümkündür (Tezcan 1984, s. 144). Bunlara ilave olarak insanlar çeşitli dizi ve çizgi filmleri, reklâm vb programları televizyonda izleyebilirler. Televizyon seyretmek için aile bireylerinin bir araya gelmeleri, aile içi ilişkilerin güçlenmesine az da olsa katkıda bulunmaktadır (Kıncal 1999, s. 120).

Televizyonun izleyicilere sunduğu çeşitli fırsatlar ve oluşturduğu olumlu etkilerin yanı sıra olumsuz bazı etkileri de vardır. Televizyon izlemenin bireyler arası ilişkileri sınırlaması (Kıncal 1999, s.120), insanları çevresinden ve ailesinden soyutlaması, yaratıcılık yeteneklerini köreltmesinin yanı sıra cinsellik ve şiddet ile ilgili bazı olumsuz etkilerinin de olduğu ileri sürülmektedir (Tezcan 1984, s. 142-143). Yapılan bir araştırmada (Akpınar 2004), fazla televizyon izleyen çocukların akademik başarısı, dil gelişim düzeyi ile olumlu sosyal davranışları az televizyon izleyen çocuklara göre daha düşük bulunmuştur. Uzun süre televizyon başında kalmak sağlıkla ilgili sorunlara da yol açmaktadır. İlk akla gelen sağlık sorunları ruh sağlığı ve göz sağlığı ile ilgilidir (Uyguç ve Genç 1998, s. 58-61). Yurt dışında yapılan bir araştırmada (Schmitz, Lytle, Phillips, Murray, Birnbaum ve Kubik 2002), televizyon izleme süresinin artması ile depresyon ve aşırı şişmanlık gibi bazı

sağlık sorunları arasında ilişki tespit edilmiştir. Tezcan'a (1984, s. 143) göre televizyon izleme suretiyle serbest zamanlar gereksiz konularla israf edilebilir. Bunda izleme kolaylığının etkisi olabilir. İzleme kolaylığı, televizyon izlemeyi etkileyen önemli faktörlerden birisidir (Tekin, Toker, Kiriş ve Duman 1990). Dünya ortalamasının üzerinde televizyon izleme süresinin söz konusu olduğu ülkemizde her 100 kişiden 96'sı ara sıra da olsa mutlaka televizyon izlemektedir (Mete 1999, s. 89). Yapılan bir araştırmada (Yılmaz 2002, s. 97), bireylerin eğitim düzeylerinin yükselmesine koşut olarak televizyon izlemek için ayırdıkları sürenin azaldığı tespit edilmiştir.

Televizyon izlemenin diğer serbest zaman etkinliklerine ayrılan zamanı azaltıcı bir etkisi vardır. Kitap, dergi ve gazete okuma gibi etkinliklere ayrılan zamanı azaltıcı etkisinin yanısıra (Yılmaz 2002, s.98), arkadaşlarla olmak, sinemaya gitmek, radyo dinlemek için ayrılan zamanı da azaltır (Mutlu 1999, s.105). Gerektiğinden fazla televizyon izlemek öğrencileri spor yapma, aile içinde iletişim ve toplumsal ilişkiler gibi olumlu uğraşlardan alıkoyma (Tezcan 1984, s. 143).

Magazin, çoğunluğu ilgilendirecek çeşitli konulardan söz eden bol resimli yayın olarak tanımlanmaktadır (TDK). Bu tür programlar eğitici mesajların yetersizliği, kültürel değerler üzerinde oluşturduğu tahribat, bağımlılık oluşturması gibi sebeplerle izleyiciler üzerinde olumsuz etkiler oluşturabilir (Dağ ve arkadaşları 2005, s. 22).

Televizyon ev ve aile kültürünün bir parçası olarak görülmektedir (Mutlu 1999, s. 104). Bu nedenle televizyonun en rahat izleneceği yer kişinin evidir. İzlenme kolaylığı sebebi ile, televizyonun izleyicileri eve bağladığı da ifade edilmektedir (Tezcan 1982, s. 106). Ancak bazı programların toplu halde ev dışındaki mekânlarda izlenmesi daha eğlenceli olabilir. Bazı futbol karşılaşmalarının kahvehane ve benzeri yerlerde izlenmesi buna örnek verilebilir.

Üniversite öğrencilerinin önemli bir kısmı öğrenimleri süresince ailelerinden ayrı kalmaktadır. Ailelerinden ayrılan öğrenciler kendi koşullarına daha uygun gelebilecek barınma yerleri seçmektedirler. Barınma için en çok başvurulan mekânlar Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı yurtlar ile bazı vakıf ve tüzel kişilerce işletilen özel yurtlar ve öğrencilerin birleşerek kiraladığı evlerdir. Ailesinin ikamet ettiği ilde oturan öğrenciler ise genellikle ailelerinin yanında barınmaktadır. Öğrencilerin bu değişik barınma mekânlarında televizyona ulaşma, tercih ettikleri programları izleyebilme imkânları farklı olabilir. Yurt gibi barınma ortamlarında öğrenciler birçok ortak mekân gibi televizyonu da diğerleri ile ortak kullanmak zorundadır. Bu durum aynı evi kullanan öğrenciler için de kısmen geçerli olabilir.

Yapılan bu araştırma değişik mekânlarda barınan öğrencilerin farklı televizyon programlarını izlemek için ne kadar zaman ayırdığını ve ayrılan bu sürenin barınma mekânına göre değişip değişmediğini belirlemek bakımından önemlidir. Araştırma sonuçları eğitim fakültesi öğrencilerini daha iyi tanımaya katkı sağlamanın yanı sıra, öğrenci barınma mekânlarını yöneten ilgililerin de yurtlarında barınan öğrencileri diğer mekânlarda barınan öğrenciler ile kıyaslamasına katkı sağlaması bakımından önemlidir.

Araştırmanın amacı, eğitim fakültesi öğrencilerinin çeşitli televizyon programlarını izlemek için ne kadar zaman ayırdıklarını ve bu sürenin barındıkları yere göre değişip değişmediğini belirlemektir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Eğitim fakültesi öğrencilerinin barındıkları yere göre haftalık ortalama televizyon izleme süreleri anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
2. Eğitim fakültesi öğrencilerinin barındıkları yere göre televizyonda spor, müzik, belgesel, haber, magazin ve diğer programları izleme süresi arasında anlamlı bir fark var mıdır?

2. YÖNTEM

Bu araştırma, Atatürk Üniversitesi Erzincan Eğitim Fakültesinde 2005–2006 öğretim yılında altı farklı öğretmen yetiştirme programının 1, 2, 3 ve 4'ncü sınıflarında öğrenim gören 590 erkek ve 439 kız olmak üzere toplam 1029 öğrenciyi kapsamaktadır. Araştırma kapsamında ilköğretim sınıf öğretmenliği, beden eğitimi ve spor öğretmenliği, fen bilgisi öğretmenliği, ilköğretim matematik öğretmenliği, sosyal bilgiler öğretmenliği ve Türkçe öğretmenliği programlarına kayıtlı öğrenciler bulunmaktadır.

Tablo 1. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Dağılımı

	Öğrenci Sayısı	Yüzde
1. Ailesi ile birlikte	174	16.9
2. Arkadaşları ile birlikte evde	425	41.3
3. Kamuya ait yurttta	340	33.0
4. Özel yurttta	58	5.7
5. Diğer	32	3.1
<i>Toplam</i>	<i>1029</i>	<i>100.0</i>

Televizyon programları, konusuna ve izleyicilerin özelliklerine göre değişik şekillerde sınıflandırılabilir (Mete 1999, s. 36 -37). Bu çalışmada televizyon programları spor, müzik, belgesel, haber, magazin ve diğer programlar (dizi film, çizgi film, reklâm vb) şeklinde sınıflandırılmıştır. Öğrenci-

lerin barındıkları yer aile yanında, arkadaşları ile birlikte evde, kamu yurdunda, özel yurttta ve diğer (kendi evinde yalnız, eşi ve çocukları ile birlikte kendi evinde, misafirhanede, otelde vb) şeklinde sınıflandırılmış, haftalık ortalama televizyon izleme süresi ise saat* birimi olarak kaydedilmiştir. Çeşitli türdeki televizyon programlarını izlemek için ayrılan haftalık ortalama süre ile ilgili veriler, öğrencilerin son bir aylık izleme tercihlerini dikkate alacak şekilde eğitim-öğretim etkinliklerinin devam ettiği bir süreçte toplanmıştır.

Veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Benzer araştırmalarda kullanılan anket formlarından yararlanılarak ve uzman görüşü de alınarak geliştirilen anket formu, ön uygulama yapılarak denenmiş ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Eğitim fakültesi öğrencilerinin barındıkları yere göre televizyonda spor, müzik, belgesel, haber, magazin ve bunların dışında kalan diğer programları izlemek için ayırdıkları haftalık ortalama süre arasında anlamlı bir fark olup olmadığını bulmak için Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Fark bulunan durumlarda farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için Mann Whitney U testinden yararlanılmıştır.

3. BULGULAR

Eğitim Fakültesi öğrencilerinin çeşitli televizyon programlarını izlemek için ayırdıkları haftalık ortalama süre ve bu sürelerle ilişkin standart sapma değerleri tablo 2’te verilmiştir. Öğrencilerin belirtilen televizyon programları içinde en fazla haber programlarını (4.47 saat), ikinci olarak spor programlarını (3.58 saat), üçüncü olarak müzik programlarını (3.38 saat) izlemek için zaman ayırdığı görülmektedir. Belgesel içerikli programlar için haftalık ortalama 1.65, magazin programları için 0.81 saat zaman ayırmaktadır. Bu programların dışında kalan diğer programları (dizi film, çizgi film, reklâm vb) izlemek için ayrılan haftalık ortalama süre 4.39 saattir.

Eğitim fakültesi öğrencilerinin barındıkları yere göre haftalık ortalama televizyon izleme süreleri anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları tablo 3’te gösterilmiştir. Test sonuçları, öğrencilerin haftalık ortalama televizyon izleme süreleri arasında barındıkları yere göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur (X^2 : 72.10, $p < .001$).

* Süreler bu çalışmada saat cinsinden ifade edilmiştir. Her bir ondalık değer bir saatin yüzde birine karşılık gelmektedir. Örnek: 1.50 saat = 1 saat 30 dakika.

Farkın kaynağını belirlemek üzere yapılan Mann Whitney U-testi sonuçları tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Çeşitli Televizyon Programlarını İzleme Sürelerine İlişkin Betimleyici İstatistikler

Televizyon programları	N	Minimum	Maximum	Ortalama	Standart Sapma	Medyan
Toplam TV izleme	1029	.00	91.00	18.2817	16.81872	14.0000
Spor	1029	.00	70.00	3.5808	5.89616	1.1667
Müzik	1029	.00	42.00	3.3841	5.00969	1.7500
Belgesel	1029	.00	30.00	1.6459	3.19419	.0000
Haber	1029	.00	35.00	4.4715	4.51760	3.5000
Magazin	1029	.00	35.00	.8087	2.38034	.0000
Diğer	1029	.00	38.50	4.3907	6.61821	1.2500

Tablo 3. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Haftalık Ortalama Televizyon İzleme Sürelerine İlişkin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra Ortalaması	X ²	Sd	p
Ailesi ile	174	646,80	72,010	4	,000*
Arkadaşları ile	425	493,84			
Yurt-Kamu	340	504,32			
Yurt-Özel	58	292,11			
Diğer	32	596,83			

*p < .001

Tablo 4’teki Mann Whitney U testi sonuçlarına göre ailesi ile birlikte kalan öğrencilerin toplam televizyon izleme sürelerinin arkadaşları ile kalan (Z: -5.159, p < .001), kamu yurdunda kalan (Z: -5.854, p < .001) ve özel yurttan kalan (Z: -7.852, p < .001) öğrencilerin toplam televizyon izleme sürelerinden anlamlı ölçüde farklıdır. Ailesi ile kalanlarla diğer yerlerde kalanların toplam televizyon izleme süreleri arasındaki fark anlamlı değildir (Z: -.736, p > .05). Diğer yandan, arkadaşları ile birlikte kalanlar ile kamu yurdunda kalanların (Z: -.690, p > .05), arkadaşları ile kalanlarla diğer yerlerde kalanların (Z: -1.809, p > .05), kamu yurdunda kalanlarla diğer yerlerde kalanların (Z: -1.741, p > .05) toplam televizyon izleme süreleri arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır. Arkadaşları ile kalan öğrencilerin toplam televizyon

izleme süresi özel yurttta (Z: -.4334, $p < .001$), özel yurttta kalan öğrencilerin toplam televizyon izleme süresi diğer yerlerde kalan öğrencilerin (Z: -.4540, $p < .001$) toplam televizyon izleme sürelerinden anlamlı fark göstermektedir.

Tablo 4. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Haftalık Ortalama Televizyon İzleme Sürelerine İlişkin Mann Whitney U-Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Ailesi ile	174	356,93	62105,00	-5,159	,000*
Arkadaşları ile	425	276,69	117595,00		
Ailesi ile	174	311,09	54130,50	-5,854	,000*
Yurt-Kamu	340	230,07	78224,50		
Ailesi ile	174	136,47	23745,00	-7,852	,000*
Yurt-Özel	58	56,60	3283,00		
Ailesi ile	174	104,81	18237,00	-,736	,462
Diğer	32	96,38	3084,00		
Arkadaşları ile	425	378,08	160683,50	-.690	.490
Yurt-Kamu	340	389,15	132311,50		
Arkadaşları ile	425	252,12	107152,50	-4,334	.000*
Yurt-Özel	58	167,82	9733,50		
Arkadaşları ile	425	225,94	96026,00	-1,809	.071
Diğer	32	269,59	8627,00		
Yurt-Kamu	340	213,08	72445,50	-5,704	.000*
Yurt-Özel	58	119,92	6955,50		
Yurt-Kamu	340	183,52	62398,00	-1,741	.082
Diğer	32	218,13	6980,00		
Yurt-Özel	58	36,27	2103,50	-4,540	.000*
Diğer	32	62,23	1991,50		

* $p < .001$

Eğitim fakültesi öğrencilerinin barındıkları yere göre televizyonda spor programı izleme sürelerinde bir farklılık olup olmadığını belirlemek için yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları tablo 5'te gösterilmiştir. Test sonuçları, öğrencilerin televizyonda spor programlarını izleme süreleri arasındaki farkın anlamlı olduğunu göstermektedir ($X^2 : 16.139$, $p < .05$). Farkın kaynağını belirlemek üzere yapılan Mann Whitney U-testi sonuçları tablo 6'te verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Televizyonda Spor Programlarını İzlemek İçin Ayırdıkları Haftalık Ortalama Süreye İlişkin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra		Sd	p
		Ortalaması	X ²		
Ailesi ile	174	563.36	16.139	4	.003*
Arkadaşları ile	425	528.08			
Yurt-Kamu	340	486.88			
Yurt-Özel	58	418.96			
Diğer	32	551.14			

*p < .05

Mann Whitney U Testi sonuçlarına göre, ailesi ile birlikte kalanların spor programlarını izleme süresi ile arkadaşları (Z: -1.340, p > .05) ve diğer yerlerde (Z: .869, p > .05) kalanların izleme süresi arasında anlamlı bir farkın olmadığı; kamu yurdu (Z: -2.881, p < .01) ve özel yurttan (Z: -3.343, p < .01) kalanların izleme sürelerinden anlamlı ölçüde farklılaştığı bulunmuştur. Arkadaşları ile kalanların spor programı izleme süresi ile kamu yurdu (Z: -1.980, p < .05) ve özel yurttan (Z: -2.690, p < .01) kalan öğrencilerin spor programı izleme süresi arasındaki fark anlamlı iken, diğer yerlerde kalanların (Z: -.437, p > .05) izleme süresi arasındaki fark anlamsızdır. Kamu yurdunda kalanların spor programlarını izleme süresi ile özel yurtlarda (Z: -1.693, p > .05) ve diğer yerlerde (Z: -1.191, p > .05) kalanların spor programlarını izleme süreleri arasındaki fark anlamsız bulunmuştur. Özel yurttan kalanlarla diğer yerlerde kalanların spor programlarını izleme süreleri arasındaki fark anlamlıdır (Z: -2.114, p < .05).

Öğrencilerin barındıkları yere göre televizyonda müzik programlarını izlemek için ayırdıkları haftalık ortalama süreye ilişkin Kruskal Wallis testi sonuçları tablo 7'de verilmiştir. Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre, öğrencilerin barındıkları yere göre televizyonda müzik programlarını izlemek için ayırdıkları süreler arasındaki farkın anlamlı olduğu bulunmuştur (X² : 116.414, p < .001). Anlamlı farkın kaynağını belirlemek için Mann Whitney U-testi yapılmış ve test sonuçları tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Televizyonda Spor Programlarını İzlemek İçin Ayırdıkları Haftalık Ortalama Süreye İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Ailesi ile	174	314.36	54699.50	-1.340	.180
Arkadaşları ile	425	294.12	125000.50		
Ailesi ile	174	282.94	49231.00	-2.881	.004**
Yurt-Kamu	340	244.48	83124.00		
Ailesi ile	174	124.77	21710.00	-3.343	.001**
Yurt-Özel	58	91.69	5318.00		
Ailesi ile	174	103.79	18059.00	-.165	.869
Diğer	32	101.94	3262.00		
Arkadaşları ile	425	396.60	168554.50	-1.980	.048*
Yurt-Kamu	340	366.00	124440.50		
Arkadaşları ile	425	248.08	105435.00	-2.690	.007**
Yurt-Özel	58	197.43	11451.00		
Arkadaşları ile	425	228.28	97020.50	-.437	.662
Diğer	32	238.52	7632.50		
Yurt-Kamu	340	203.34	69136.50	-1.693	.091
Yurt-Özel	58	176.97	10264.50		
Yurt-Kamu	340	184.55	62748.00	-1.191	.234
Diğer	32	207.19	6630.00		
Yurt-Özel	58	41.36	2399.00	-2.114	.034*
Diğer	32	53.00	1696.00		

*p < .05

**p < .01

Tablo 7. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Televizyonda Müzik Programlarını İzlemek İçin Ayırdıkları Haftalık Ortalama Süreye İlişkin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra Ortalaması	X ²	Sd	p
Ailesi ile	174	573.29	116.414	4	.000*
Arkadaşları ile	425	448.20			
Yurt-Kamu	340	618.30			
Yurt-Özel	58	274.97			
Diğer	32	422.67			

*p < .001

Tablo 8. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Televizyonda Müzik Programlarını İzlemek İçin Ayırdıkları Haftalık Ortalama Süreye İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Ailesi ile	174	351.36	61136.00	-4.839	.000*
Arkadaşları ile	425	278.97	118564.00		
Ailesi ile	174	243.02	42286.00	-1.599	.110
Yurt-Kamu	340	264.91	90069.00		
Ailesi ile	174	133.21	23178.50	-6.803	.000*
Yurt-Özel	58	66.37	3849.50		
Ailesi ile	174	108.20	18826.50	-2.688	.007*
Diğer	32	77.95	2494.50		
Arkadaşları ile	425	326.70	138847.00	-8.073	.000*
Yurt-Kamu	340	453.38	154148.00		
Arkadaşları ile	425	251.78	107007.50	-4.505	.000*
Yurt-Özel	58	170.32	9878.50		
Arkadaşları ile	425	229.75	97642.50	-.469	.639
Diğer	32	219.08	7010.50		
Yurt-Kamu	340	218.88	74417.50	-8.256	.000*
Yurt-Özel	58	85.92	4983.50		
Yurt-Kamu	340	192.64	65499.00	-3.632	.000*
Diğer	32	121.22	3879.00		
Yurt-Özel	58	40.85	2369.50	-2.803	.005*
Diğer	32	53.92	1725.50		

*p < .01

Tablo 8’de gösterilen Mann Whitney U Testi sonuçlarına göre, ailesi ile birlikte kalan öğrencilerin müzik programlarını izleme süresi ile arkadaşları (Z: -4.839, p < .01), kamu yurdu (Z: -6.803, p < .01) ve diğer yerlerde (Z: -2.688, p < .01) kalan öğrencilerin müzik programlarını izleme süresi arasındaki fark anlamlı; kamu yurdunda (Z: -1.599, p > .05) kalan öğrencilerin müzik programlarını izleme süresi arasındaki fark anlamsız bulunmuştur. Arkadaşları ile kalan öğrencilerin kamu yurdu (Z: -8.703, p < .01) ve özel yurtda kalan (Z: -4.505, p < .01) öğrencilerin izleme sürelerinden anlamlı ölçüde farklı olduğu, diğer yerlerde kalanların (Z: -.469, p > .05) izleme süresinden farklı olmadığı görülmektedir. Müzik programlarını izleme süreleri arasındaki fark, kamu yurdunda kalanlarla özel yurtda kalanların (Z: -8.256,

$p < .01$) ve diğer yerlerde kalanların (Z: -3.632, $p < .01$) izleme süresinden anlamlı ölçüde farklı bulunmuştur. Ayrıca, özel yurttaki kalan öğrencilerle diğer yerlerde kalan öğrencilerin müzik programlarını izleme süreleri arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (Z: -2.803, $p < .01$).

Tablo 9. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Televizyonda Belgesel Programları İzlemek İçin Ayırdıkları Haftalık Ortalama Süreye İlişkin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra Ortalaması	X ²	Sd	p
Ailesi ile	174	579.98	45.200	4	.000*
Arkadaşları ile	425	530.73			
Yurt-Kamu	340	468.89			
Yurt-Özel	58	384.22			
Diğer	32	679.77			

* $p < .001$

Öğrencilerin barındıkları yere göre televizyonda belgesel programlarını izlemek için ayırdıkları haftalık ortalama süreye ilişkin Kruskal Wallis testi sonuçları tablo 8’de gösterilmiştir. Test sonuçlarına göre, öğrencilerin barındıkları yere göre televizyonda belgesel programlarını izlemek için ayırdıkları süreler arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (X^2 : 45.200, $p < .001$). Anlamlı farkın kaynağını belirlemek amacıyla Mann Whitney U-testi yapılmış ve test sonuçları tablo 9’da gösterilmiştir.

Öğrencilerin barındıkları yere göre televizyonda belgesel programları izlemek için ayırdıkları haftalık ortalama süreye ilişkin Mann Whitney U testi sonuçları tablo 10’da gösterilmiştir. Test sonuçlarına göre, ailesi ile birlikte kalan öğrenciler ile kamu yurdu (Z: -4.401, $p < .01$) ve özel yurttaki (Z: -4.662, $p < .01$) kalan öğrencilerin belgesel programları izleme süreleri arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Arkadaşları ile (Z: -1.916, $p > .05$) ve diğer yerlerde (Z: -1.949, $p > .05$) kalan öğrencilerin belgesel izlemek için ayırdığı süreler arasındaki fark anlamsız bulunmuştur. Arkadaşları ile kalan öğrencilerin kamu yurdu (Z: -3.128, $p < .01$), özel yurt (Z: -3.777, $p < .01$) ve diğer yerlerde (Z: -2.949, $p < .01$) kalan öğrencilerin belgesel izleme süreleri arasındaki farklar anlamlı bulunmuştur. Kamu yurdunda kalan öğrencilerin belgesel izleme süresi ile özel yurt (Z: -2.366, $p < .01$) ve diğer (Z: -4.152, $p < .01$) yerlerde kalan öğrencilerin belgesel izleme süreleri arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Ayrıca, özel yurttaki kalan öğrencilerin belgesel izleme süreleri ile diğer yerlerde kalan öğrencilerin belgesel izleme süreleri arasındaki fark anlamlıdır (Z: -4.803, $p < .01$).

Tablo 10. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Televizyonda Belgesel Programları İzlemek İçin Ayırdıkları Haftalık Ortalama Süreye İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Ailesi ile	174	320.06	55691.00	-1.916	.055
Arkadaşları ile	425	291.79	124009.00		
Ailesi ile	174	294.64	51267.50	-4.401	.000**
Yurt-Kamu	340	238.49	81087.50		
Ailesi ile	174	127.66	22212.00	-4.662	.000**
Yurt-Özel	58	83.03	4816.00		
Ailesi ile	174	100.12	17421.50	-1.949	.051
Diğer	32	121.86	3899.50		
Arkadaşları ile	425	403.48	171477.50	-3.128	.002**
Yurt-Kamu	340	357.40	121517.50		
Arkadaşları ile	425	250.18	106325.50	-3.777	.000**
Yurt-Özel	58	182.08	10560.50		
Arkadaşları ile	425	224.29	95321.50	-2.949	.003**
Diğer	32	291.61	9331.50		
Yurt-Kamu	340	204.38	69490.50	-2.366	.018*
Yurt-Özel	58	170.87	9910.50		
Yurt-Kamu	340	180.11	61236.50	-4.152	.000**
Diğer	32	254.42	8141.50		
Yurt-Özel	58	36.74	2131.00	-4.803	.000**
Diğer	32	61.38	1964.00		

*p < .05   **p < .05

Tablo 11. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Televizyonda Haber Programlarını İzlemek İçin Ayırdıkları Haftalık Ortalama Süreye İlişkin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra Ortalaması	X ²	Sd	p
Ailesi ile	174	629.05	46.688	4	.000*
Arkadaşları ile	425	508.22			
Yurt-Kamu	340	485.97			
Yurt-Özel	58	364.08			
Diğer	32	566.84			

*p < .001

Öğrencilerin barındıkları yere göre televizyonda haber programlarını izlemek için ayırdıkları haftalık ortalama süreye ilişkin Kruskal Wallis testi sonuçları tablo 11’de gösterilmiştir. Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre, öğrencilerin barındıkları yere göre televizyonda haber programlarını izlemek için ayırdıkları süreler arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir (X^2 : 46.688, $p < .001$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Mann Whitney U-testi yapılmış ve test sonuçları tablo 12’de gösterilmiştir.

Mann Whitney U testi sonuçlarına göre, ailesi ile birlikte kalan öğrencilerin televizyonda haber programı izlemek için ayırdığı haftalık ortalama süre arkadaşları ile (Z : -4.162, $p < .01$), kamu yurdu (Z : -5.727, $p < .01$) ve özel yurttaki (Z : -6.320, $p < .01$) kalan öğrencilerin izleme süreleri arasındaki fark anlamlıdır. Ailesi ile kalan öğrencilerin haber izleme süresi ile diğer yerlerde kalan öğrencilerin haber izleme süreleri arasındaki fark anlamsız bulunmuştur (Z : -1.185, $p > .05$). Arkadaşları ile kalan öğrencilerin haber izleme süresi ile özel yurttaki kalan öğrencilerin haber izleme süreleri arasındaki fark anlamlı iken (Z : -3.243, $p < .01$), kamu yurdu (Z : -.836, $p > .05$) ve diğer yerlerde (Z : -3.21, $p > .05$) kalan öğrencilerin izleme süreleri arasındaki fark anlamsız bulunmuştur. Kamu yurdunda kalan öğrencilerin haber izleme süreleri ile özel yurttaki kalan öğrencilerin haber izleme süreleri arasındaki fark anlamlı iken (Z : -3.147, $p < .01$), diğer yerlerde kalan öğrencilerin haber izleme süreleri arasındaki fark anlamsız bulunmuştur (Z : -1.629, $p > .05$). Özel yurttaki kalan öğrencilerin haber izleme süreleri ile diğer yerlerde kalan öğrencilerin haber izleme süreleri arasındaki fark da anlamlı bulunmuştur (Z : -3.256, $p < .01$).

Araştırma kapsamındaki öğrencilerin barındıkları yere göre televizyonda magazin programlarını izlemek için ayırdıkları haftalık ortalama süreye ilişkin Kruskal Wallis testi sonuçları tablo 13’de gösterilmiştir. Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre, öğrencilerin barındıkları yere göre televizyonda magazin programlarını izlemek için ayırdıkları süreler arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (X^2 : 23.552, $p < .001$). Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Mann Whitney U-testi yapılmış ve test sonuçları tablo 14’te gösterilmiştir.

Tablo 12. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Televizyonda Haber Programlarını İzlemek İçin Ayırdıkları Haftalık Ortalama Süreye İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Ailesi ile	174	345.02	60033.00	-4.162	.000*
Arkadaşları ile	425	281.57	119667.00		
Ailesi ile	174	308.94	53755.00	-5.727	.000*
Yurt-Kamu	340	231.18	78600.00		
Ailesi ile	174	132.07	22980.50	-6.320	.000*
Yurt-Özel	58	69.78	4047.50		
Ailesi ile	174	105.53	18362.00	-1.185	.236
Diğer	32	92.47	2959.00		
Arkadaşları ile	425	388.87	165270.00	-.836	.403
Yurt-Kamu	340	375.66	127725.00		
Arkadaşları ile	425	249.43	106008.00	-3.243	.001*
Yurt-Özel	58	187.55	10878.00		
Arkadaşları ile	425	227.35	96624.50	-.992	.321
Diğer	32	250.89	8028.50		
Yurt-Kamu	340	206.88	70339.00	-3.147	.002*
Yurt-Özel	58	156.24	9062.00		
Yurt-Kamu	340	183.75	62475.50	-1.629	.103
Diğer	32	215.70	6902.50		
Yurt-Özel	58	39.00	2262.00	-3.256	.001*
Diğer	32	57.28	1833.00		

*p < .05   **p < .05

Tablo 13. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Televizyonda Magazin Programlarını İzlemek İçin Ayırdıkları Haftalık Ortalama Süreye İlişkin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra Ortalaması	X ²	Sd	p
Ailesi ile	174	569.05	23.552	4	.000*
Arkadaşları ile	425	505.15			
Yurt-Kamu	340	511.12			
Yurt-Özel	58	407.95			
Diğer	32	587.11			

*p < .001

Tablo 14. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Magazin Programlarını İzlemek İçin Ayırdıkları Haftalık Ortalama Süreye İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Ailesi ile	174	326.61	56829.50	-2.890	.004*
Arkadaşları ile	425	289.11	122870.50		
Ailesi ile	174	276.58	48124.50	-2.478	.013*
Yurt-Kamu	340	247.74	84230.50		
Ailesi ile	174	125.52	21841.00	-4.236	.000*
Yurt-Özel	58	89.43	5187.00		
Ailesi ile	174	102.85	17895.50	-.409	.682
Diğer	32	107.05	3425.50		
Arkadaşları ile	425	381.04	161944.00	-.340	.734
Yurt-Kamu	340	385.44	131051.00		
Arkadaşları ile	425	247.55	105207.50	-3.039	.002*
Yurt-Özel	58	201.35	11678.50		
Arkadaşları ile	425	226.46	96243.50	-1.850	.064
Diğer	32	262.80	8409.50		
Yurt-Kamu	340	205.28	69796.50	-3.123	.002*
Yurt-Özel	58	165.59	9604.50		
Yurt-Kamu	340	184.15	62612.50	-1.676	.094
Diğer	32	211.42	6765.50		
Yurt-Özel	58	40.07	2324.00	-3.722	.000*
Diğer	32	55.34	1771.00		

*p < .05

**p < .05

Mann Whitney U testi sonuçlarına göre ailesi ile birlikte kalan öğrencilerin televizyonda magazin programlarını izlemek için ayırdığı süre ile arkadaşları ile (Z: -2.890, p < .01), kamu yurdunda (Z: -2.478, p < .01) ve özel yurttaki (Z: -4.236, p < .01) kalan öğrencilerin magazin programı izleme süreleri arasındaki farklar anlamlı bulunmuştur. Ailesi ile birlikte kalan öğrencilerin magazin izleme süreleri ile diğer yerlerde kalan öğrencilerin magazin izleme süreleri arasındaki fark ise anlamsız bulunmuştur (Z: - .409, p > .05). Arkadaşları ile birlikte kalan öğrencilerin magazin programı izlemek için ayırdığı süreler ile özel yurttaki kalan öğrencilerin magazin programı izleme süreleri arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (Z: -3.039, p < .01). Öte

yandan arkadaşları ile birlikte kalan öğrencilerin magazin programlarını izlemek için ayırdığı süre ile kamu yurdunda (Z: -.340, $p > .05$) ve diğer yerlerde (Z: -1.850, $p > .05$) kalan öğrencilerin magazin programı izleme süreleri arasındaki fark anlamsız bulunmuştur. Kamu yurdunda kalan öğrencilerin magazin programı izleme süresi ile özel yurttaki kalan öğrencilerin magazin programı izleme süresi arasındaki fark anlamlı iken (Z: -3.123, $p < .01$), diğer yerlerde kalan öğrencilerin magazin programı izleme süresi arasındaki fark anlamsız bulunmuştur (Z: -1.676, $p > .05$). Özel yurttaki kalan öğrencilerin magazin programı izleme süresi ile diğer yerlerde kalan öğrencilerin magazin programı izleme süresi arasındaki fark anlamlıdır (Z: -3.722, $p < .01$).

Öğrencilerin barındıkları yere göre televizyonda belirtilen programlar dışında kalan diğer televizyon programlarını izlemek için ayırdıkları haftalık ortalama süreye ilişkin Kruskal Wallis testi sonuçları tablo 15'te gösterilmiştir. Test sonuçları, öğrencilerin barındıkları yere göre televizyonda magazin programlarını izlemek için ayırdıkları süreler arasındaki farkın anlamlı olduğunu göstermektedir (X^2 : 63.511, $p < .001$). Anlamlı farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Mann Whitney U-testi yapılmış, test sonuçları tablo 16'da gösterilmiştir.

Tablo 15. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Televizyonda Diğer Programları İzlemek İçin Ayırdıkları Haftalık Ortalama Süreye İlişkin Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra		Sd	p
		Ortalaması	X^2		
Ailesi ile	174	651.09	63.511	4	.000*
Arkadaşları ile	425	489.68			
Yurt-Kamu	340	496.31			
Yurt-Özel	58	363.97			
Diğer	32	583.66			

* $p < .001$

Ailesi ile birlikte kalan öğrencilerin barındıkları yere göre televizyonda diğer programları izlemek için ayırdıkları süre ile arkadaşları ile (Z: -6.086, $p < .01$); kamu yurdunda (Z: -6.144, $p < .01$) ve özel yurttaki (Z: -6.228, $p < .01$) kalan öğrencilerin diğer programları izleme süreleri arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Ailesi ile birlikte kalan öğrencilerin diğer programları izleme süreleri ile diğer yerlerde kalanların diğer programları izleme süreleri arasındaki fark ise anlamsızdır (Z: -1.012, $p > .05$). Arkadaşları ile birlikte kalan öğrencilerin diğer programları izleme süresi ile kamu yurdunda (Z: -.457, $p > .05$) ve diğer yerlerde (Z: -1.745, $p > .05$) kalan öğrencilerin diğer programları izleme süreleri arasındaki fark anlamsızdır. Bunun yanın-

da, arkadaşları ile birlikte kalan öğrencilerle özel yurttaki kalan öğrencilerin diğer programları izleme süreleri arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (Z: -3.172, $p < .05$). Kamu yurtda kalan öğrencilerin televizyonda diğer programları izleme süresi ile özel yurttaki kalan öğrencilerin diğer programları izleme süresi arasındaki fark anlamlı iken (Z: -3.665, $p < .01$), diğer yerlerde kalan öğrencilerin belirtilen programlar dışındaki programları izleme süresi arasındaki fark anlamsız bulunmuştur (Z: -1.725, $p > .05$). Özel yurttaki kalan öğrencilerin diğer programları izleme süresi ile diğer yerlerde kalan öğrencilerin diğer programları izleme süreleri arasındaki fark anlamlı bulunmuştur (Z: -3.484, $p < .01$).

Tablo 16. Öğrencilerin Barındıkları Yere Göre Televizyonda Diğer Programları İzlemek İçin Ayırdıkları Haftalık Ortalama Süreye İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Barınma Yeri	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Ailesi ile	174	364.32	63392.50	-6.086	.000*
Arkadaşları ile	425	273.66	116307.50		
Ailesi ile	174	312.11	54308.00	-6.144	.000*
Yurt-Kamu	340	229.55	78047.00		
Ailesi ile	174	131.88	22947.00	-6.228	.000*
Yurt-Özel	58	70.36	4081.00		
Ailesi ile	174	105.27	18317.50	-1.012	.312
Diğer	32	93.86	3003.50		
Arkadaşları ile	425	379.92	161465.50	-.457	.648
Yurt-Kamu	340	386.85	131529.50		
Arkadaşları ile	425	248.86	105766.00	-3.172	.002*
Yurt-Özel	58	191.72	11120.00		
Arkadaşları ile	425	226.23	96148.50	-1.745	.081
Diğer	32	265.77	8504.50		
Yurt-Kamu	340	207.73	70629.50	-3.665	.000*
Yurt-Özel	58	151.23	8771.50		
Yurt-Kamu	340	183.68	62449.50	-1.725	.085
Diğer	32	216.52	6928.50		
Yurt-Özel	58	39.15	2270.50	-3.484	.000*
Diğer	32	57.02	1824.50		

* $p < .05$

** $p < .05$

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Öğrencilerin haftalık ortalama televizyon izleme süresi 18.28 saat olarak bulunmuştur. Bu süre, diğer yaş gruplarını da kapsayan araştırmalarda bulunan izlenme sürelerinden kısadır. RTÜK tarafından 5360 kişiyi kapsayan araştırmada (Dağ ve arkadaşları 2005, s. 19) ve Yılmaz'ın (2002, s. 96) 18-34 yaş grubundakileri kapsayan araştırmasında haftalık ortalama televizyon izleme süresi 28 saat, diğer bir çalışmada ise (NTV 2004) 24.5 saat bulunmuştur. Ev ekonomisi yüksekokulu öğrencilerinin serbest zamanlarda kitle iletişim araçlarını kullanma düzeylerinin incelendiği bir araştırmada (Aydoğan ve Aral 2006), öğrencilerin günde yaklaşık iki saat televizyon izledikleri belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin günlük ortalama televizyon izleme süreleri bu süreden biraz yüksektir. Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin katıldığı bir araştırmada (Karasar ve arkadaşları 1999, s.98), öğrencilerin % 21.1'inin en çok zaman ayırdığı serbest zaman etkinliğinin televizyon izleme olduğu bulunmuştur.

Haber programları öğrencilerin izlemek için en fazla zaman ayırdığı televizyon programıdır (4.47 saat). Üniversite gençliğinin televizyon izleme alışkanlıkları ile ilgili yapılan bir çalışmada (Tekin ve arkadaşları 1990) haber ve haber programlarının üniversite öğrencilerinin en çok ilgi ile izlediği program olduğu bulunmuştur. Yapılan diğer bir araştırmada (Mete 1999, s. 61), eğitim düzeyi yükseldikçe haber programlarına olan ilginin arttığı bulunmuştur.

Spor ve müzik programları öğrencilerin izlemek için fazla zaman ayırdığı diğer televizyon programlarıdır. Ancak, spor programları ailesi yanında ve diğer yerlerde kalan öğrencilerin daha uzun süre izlemeyi tercih ettiği televizyon programı iken, müzik programları kamu yurdunda kalan öğrencilerin daha uzun süre izlediği televizyon programıdır. Öğrenci yurdunda barınan öğrenciler yurt gibi yerlerde televizyon izlerken diğer izleyicilerin tercihlerini de dikkate almak zorundadır. Bu durum öğrencilerin televizyon izleme sürelerini kısaltıcı bir etki yaparken, televizyon izleme ile ilgili tercihlerini de etkiler. Bu tercihin daha çok müzik programları yönünde olduğu görülmektedir. Kamu yurdunda kalan öğrencilerin müzik programlarını daha fazla izlemiş olmaları, onların gerçek tercihlerinin yanı sıra yetinmek zorunda oldukları tercihlerini yansıtmaktadır. Böyle bir sonuçta, yurt gibi yerlerde öğrenci başına düşen televizyon sayısının az ve mevcut televizyonların da genel kullanıma açık olması, daha fazla sayıda kişinin izleyebileceği programların tercih edilmesi, izleyicinin ya bu programı izlemek ya da hiç izlememek arasında tercih yapmasının etkili olduğu düşünülmektedir.

Belgesel ve magazin türü televizyon programları en az izlenen televizyon programlarıdır. Belgesel içerikli televizyon programlarının izlenme süresinin diğer programlardan az olmasında bu tür yayınların azlığı etkili olabilir. Magazin programları belirtilen televizyon programları içinde izlemek için en az zaman ayrılan televizyon programıdır.

Öğrencilerin televizyonda daha çok haber programlarına ilgi duyması (4.47 saat), belgesel programları izlemek için ayırdığı zaman (1.65 saat) televizyonun bilgilendirme ve haber verme ağırlıklı olarak izlendiğinin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Diğer yandan, spor programlarının izlenme süresi (3.58 saat) spora, müzik programlarının (3.38 saat) izlenme süresi ise müzikal etkinliklere duyulan ilginin bir göstergesi olarak olumlu algılanabilir. Ancak, diğer bazı araştırmalarda (Ayrancı ve arkadaşları 2004, NTV 2004) bulunan genel izlenme oranlarına göre daha az izlenmekle birlikte, öğretmen adaylarının serbest zamanlarının önemli bir kısmını (18.28 saat) pasif bir etkinlik olan televizyon izleme ile geçirdikleri görülmektedir.

Televizyon izleme süresi aile yanında ve diğer yerlerde (kendi evinde yalnız, eşi ve çocukları ile birlikte kendi evinde, misafirhanede, otelde vb) kalan öğrencilerde en uzun iken, özel yurttaki kalanlarda en kısadır. Aile yanında ve diğer yerlerde kalanlar özel yurttaki kalanların yaklaşık üç katı kadar daha uzun süre televizyon seyretmektedir. Arkadaşları ile birlikte kalanlarda ve kamu yurdunda barınanlarda izleme süresi genel ortalamaya daha yakın olmakla birlikte özel yurttaki kalanların izleme süresinin iki katından daha fazladır.

İzleme süresinin ailesi ile birlikte kalan öğrencilerle diğer yerlerde kalan öğrencilerde daha uzun olması, televizyonun ev ve aile kültürünün bir parçası olması (Mutlu 1999, s. 104) ve bu tür ortamlarda televizyona ulaşmanın kolay, program seçiminin daha özgür olmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca, televizyonun genellikle insanları eve bağladığı ifade edilmektedir (Tezcan 1982, s. 106). Eve bağlı olmak zorunda olanların, yani ailesi yanında kalanların diğerlerinden daha fazla televizyon izlediği görülmektedir. Aynı evin arkadaşlarla paylaşılması öğrenciye televizyon izleme olanakları bakımından ailedesine benzer bir ortam oluşturmakta, bu ortam da öğrenciye kamu yurdu ve özel yurtlarda kalan öğrencilerden daha uzun süre televizyon izleme fırsatı vermektedir. Aile ve aile benzeri ortamların öğrenciler üzerinde televizyon izleme süresini artırıcı etki yaptığı söylenebilir. Arkadaşları ile birlikte kalan öğrenciler birlikte kalabilecekleri arkadaşları ile aynı evi paylaşmanın yanı sıra, diğer bazı serbest zaman etkinliklerine de birlikte katılabilecekleri, bunun da televizyon izlemeye ayrılan serbest zamanı azalttığı düşünülmektedir. Özel yurtlarda televizyon izleme oranının toplamda ve her

program türünde en düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Özel yurtlarda televizyon izlemenin belli kurallar dâhilinde ve belli saatlerle sınırlı olması bu farkın önemli sebeplerinden birisidir.

Ailesi ile birlikte kalan öğrencilerin yaş ve ilgilerine uygun arkadaş bulması, eğer varsa bu arkadaşlarına daha fazla zaman ayırması diğer yerlerde kalan öğrencilere göre daha zor olabilir. Bu durumun ailesinin yanında kalan öğrenciyi, serbest zamanları değerlendirmenin en yaygın ve kolay aracı olarak görülen televizyona yönelttiği görülmektedir (Orhon 2004, s.2). Televizyon, ailesi ile birlikte kalan öğrencilerin diğer ortamlarda kalan öğrencilerden daha kolay ulaşabilecekleri, ilgileri doğrultusunda program seçimi yapabilecekleri bir serbest zaman değerlendirme aracıdır.

Bu sonuçlara dayalı olarak, ailesi yanında kalan öğrencilerin televizyonun olumlu yönlerinden istifade ederken, daha uzun süre televizyon izlemeleri sebebi ile olumsuz etkileriyle de daha çok karşı karşıya kaldıkları söylenebilir. Öğrencilerin haber, spor ve müzik türü televizyon programlarına daha çok ilgi göstermesi televizyonun bilgilendirici (Orhon 2004. s.2), eğlendirici ve eğitici fonksiyonları (Mete 1999, s. 36; Tezcan 1982, s. 106) bakımından olumlu algılanabilir. Ancak, televizyon izlemenin hem zihinsel hem de bedensel açıdan pasif bir etkinlik olması (Hacıoğlu ve arkadaşları 2003, s. 37; Huston ve arkadaşları 1999), bireylerarası ilişkileri sınırlaması (Kıncal 1999, s. 120), öğrencileri çevresinden soyutlaması, yaratıcılık yeteneklerini köreltmesi (Tezcan 1984, s. 142-143), sağlık ile ilgili sorunlara yol açması (Schmitz ve arkadaşları 2002; Uyguç ve Genç 1998, S. 58-61), serbest zamanların gereksiz yere israf edilmesi (Yılmaz 2002, s. 98; Mutlu 1999, s. 105; Tezcan 1984, s. 143) sebebi ile de olumsuz algılanabilir.

5. KAYNAKLAR

- Akpınar, B. (2004). Çocukların Televizyon İzleme Davranışlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim*, 306, 35-45.
- Aydoğan, Y., Aral, N. (2006). Üniversite Öğrencilerinin Boş Zamanlarında Kitle İletişim Araçlarını Kullanmalarının İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim*, 328, 33-39.
- Ayrancı, Ü., Köşgeroğlu, N., Günay, Y. (2004).Televizyonda Çocukların En Çok Seyrettikleri Saatlerde Gösterilen Filmlerdeki Şiddet Düzeyi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 5 (3), 133-140.
- Bahar, H. H. (2001). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Boş Zaman Etkinliklerine İlişkin Yönelimleri ve Bu Etkinlikleri Gerçekleştirme Düzeyleri. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (1), 12-28.

- Balcı, V. (2003). Ankara'daki Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Etkinliklerine Katılımlarının Araştırılması [Elektronik versiyon]. Milli Eğitim Dergisi, 158.
- Dağ, F., Yazıcı, K., Güvenç, G., Rezaki, M., Demir, N. Ö., Özer, Ö., Özer, Ö. A., Tunçel, M. (2005). Televizyon Programlarındaki Şiddet İçeriğinin, Müstehcenliğin ve Mahremiyet İhlallerinin İzleyicilerin Ruh Sağlığı Üzerindeki Olumsuz Etkileri, <<http://www.rtuk.org.tr/CalismaRap/CalismaRap.htm>> (2006, Haziran 09).
- Eccles, J.S., Barber, B.L., Stone, M., Hunt, J. (2003). Extracurricular Activities and Adolescent Development. Journal of Social Issues, 59 (4), 865-889.
- Erkal, M. (1992). Sosyolojik Açıdan Spor. İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı.
- Fitzgerald, M., Joseph, A., Hayes, M., O'regan, M. (1995). Leisure Activities of Adolescent Schoolchildren. Journal of Adolescence, 18, 349-358.
- Gordon, W., Caltabiano, M. (1996). Urban-rural Differences in Adolescent Self-esteem, Leisure Boredom, and Sensation. Adolescence, 31, 883-901.
- Gökmen, H., Açıkalın, A. Koyuncu, N. ve Saydar, N. (1985). Yükseköğrenim Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinlikleri, Kendilerini Gerçekleştirme Düzeyleri. Ankara: Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Hizmetleri ve Faaliyetleri Dairesi Başkanlığı Yayını.
- Gross, E.F., Juvonen, J., Gable, S.L. (2002). Internet Use and Well-Being in Adolescence. Journal of Social Issues, 58 (1), 75-90.
- Hacıoğlu, N., Gökdeniz, A. ve Dinç, Y. (2003). Boş Zaman ve Rekreasyon Yönetimi. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Huston, A., Wright, J., Marquis, J., Green, S. (1999), How Young Children Spend Their Time: Television and Other Activities. Developmental Psychology, 35 (4), 912-925.
- Hills, P., Argyle, M., Reeves, R. (2000). Individual differences in Leisure Satisfaction: An investigation Of Four Theories Of Leisure Motivation. Personality and Individual Differences, 28, 763-779.
- Hills, P., Argyle, M. (1998). Positive Moods Derived From Leisure and Their Relationship to Happiness and Personality. Personality and Individual Differences, 25, 523-535.
- Karaküçük, S. (1999). Rekreasyon – Boş Zamanları Değerlendirme. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Karasar, N., Hakan, A., Can, G., Özdeş, K., Sözer, E., Gültekin, M., Anıl, H., Boyacı, A., Şenel, Aysın (1999). Anadolu Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-

- Kültürel ve Sosyo-Ekonomik Özellikleri ile Beklenti ve Sorunları. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Kılbaş, Ş. (2001). Rekreasyon – Boş Zamanı Değerlendirme. Adana: Anaca Yayınları.
- Kıncal, R. Y. (1999). Ailenin Eğitimsel Fonksiyonları, Atatürk Üniversitesi Yayını: Erzurum.
- Korkmaz, A. (2000). Yüksek Öğretim Gençliğinin Problemleri. Milli Eğitim, 145, 41-45.
- Mete, M. (1999). Televizyon Yayınlarının Türk Toplumunu Üzerindeki Etkisi, Ankara: Atatürk Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Yayını.
- Mutlu, E. (1999). Televizyon ve Toplum. Ankara: TRT Yayını.
- NTV (2004, Ekim 23) Televizyona Kilitlendik, <<http://www.ntvmsnbc.com/news/292725.asp?0m=T12U>> (2006, Aralık 28).
- Orhon, E. N. (2004). Değişim Değeri Açısından Televizyon Haberleri-Teknolojik ve İdeolojik Boyutuyla Metalaşan Televizyon Haberleri. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Özer, Ö. (2004). Yetiştirme Kuramı: Televizyonun Kültürel İşlevlerinin İncelenmesi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Posner, J. K., Vandell, D. L.(1999). After-School Activities and The Developmental of Low-income Urban Children: A Longitudinal Study. Developmental Psychology, 35 (3), 868-879.
- Signorielli, N. (2004). Aging on Television: Message Relating to Gender, Race, and Occupation in Prime Time. Journal of Broadcasting and Electronic Media, 48 (2), 279-301.
- Schmitz, K., Lytle, L., Phillips G., Murray, D., Birnbaum, A., Kubik, M. (2002). Psychosocial Correlates of Physical Activity and Sedentary Leisure Habits in Young Adolescents: The Teens Eating for Energy and Nutrition at School Study. Preventive Medicine, 34, 266-278.
- Tekin, M., Toker, E., Kiriş, N., Duman, Y. (1990). Üniversite Gençliğinin Radyo, Televizyon, Sinema ve Tiyatro İzleme Alışkanlıkları. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 23 (1), 352-370.
- Terzioğlu, A., Yazıcı, M. (2003). Üniversite Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Anlayış ve Alışkanlıkları (Atatürk Üniversitesi Örneği). Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi, 5 (2), 1-32.
- Tezcan, M. (1981). Eğitim Sosyolojisine Giriş. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayını.

-
- Tezcan, M. (1982). Sosyolojik Açıdan Boş Zamanların Değerlendirilmesi. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını.
- Tezcan, M. (1984). Sosyal ve Kültürel Değişme. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını.
- Uyguç, Ü., Genç, A. (1998). Radyo Televizyon Haberciliği, İstanbul.
- Wei, R., Leung, L. (1998). Owning and Using New Media Technology as Predictors of Quality of Life. Telematics and Informatics, 15, 237-251.
- Yılmaz, A. (2002). 18-30 Yaş Arası Yetişkinlerin Televizyon İzleme Eğilimleri ve Televizyonun 18-30 Yaş Arası İzleyici Üzerinde Etkileri (Erzurum Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

* * * *